

Täysistunto

Tiistai 29.11.2022 klo 13.59—20.30

20. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalalla annetun lain 2 §:n ja rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 112/2022 vp
Valiokunnan mietintö StVM 26/2022 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 20. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Avaan keskustelun. Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.44 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on laittomasti maassa oleskelevien eli paperittomien terveyspalvelujen laajentaminen kiireettömään hoitoon. Esitän perussuomalaisten vastalauseen mukaisesti, että esitys hylätään.

Jo etukäteen oli selvää, että kiireettömien sote-palveluiden tarjoaminen laittomasti maassa oleville ei ole järkevä idea. Valiokuntakäsittelyn aikana nousi esiin lukuisia syitä, jotka vahvistivat tätä käsitystä entisestään. Kuten tavallista, esityksen tarpeellisuutta perusteltiin epämääräisillä ja yksilöimättömillä viittauksilla kansainvälisiin sopimuksiin. Valtiovarainministeriö kuitenkin esitti jo esityksen perusteluissa, ettei ihmisoikeussopimuksissa linjata, minkä tasoiset tai laajuiset palvelut toteuttaisivat henkilön oikeutta terveyteen.

Monissa muissa maissa laittomasti maassa oleville tarjotaan merkittävästi vähemmän palveluita kuin Suomessa, jos niitä tarjotaan lainkaan. Väite siitä, että nykyinen lainsäädäntö olisi ristiriidassa Suomen kansainvälisten velvoitteiden kanssa, ei siis yksiselitteisesti pidä paikkaansa.

Arvoisa puhemies! Valiokunta on kuullut syksyn aikana useaan otteeseen useita eri asiantuntijoita, jotka ovat tuoneet esiin Marinin hallituksen riittämättömän rahoituksen vuodenvaihteessa aloittaville hyvinvointialueille. Rahaa ei puutu pikkusummia, vaan vaje on jopa puolentoista miljardin luokkaa [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] — toistan: puolentoista miljardin luokkaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Eipä kiinnosta hallitusta!]

Tässä tilanteessa, jossa hoitohenkilökunnasta on kova pula eivätkä rahat riitä edes nykyisten palveluiden järjestämiseen laillisesti maassa oleville vaan paine asiakasmaksujen korottamiseen on kova, ei ole varaa jakaa rajallista kakkua sellaisille henkilöille, jotka eivät maksa edes niitä asiakasmaksuja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2022 vp

Huolestuttavinta esityksessä on kuitenkin se, että hallitus tuntuu elävän haavemaailmassa täysin irrallaan vallitsevasta todellisuudesta. Meillä on naapurina laitonta hyökkäyssotaa käyvä maa, joka ei ole epäroinyt tappaa tuhansia siviileitä naapurimaassaan silmää räpäyttämättä, maa, joka jo aikaisemmin on kokeillut laittomien rajanylitysten käyttöä Suomea vastaan maamme pohjoisosassa, maa, jonka liittolainen pyrki aiheuttamaan kaaosta Baltian maissa ja Puolassa lähettämällä pyrkimään rajan yli laittomasti tuhansia kolmansista maista houkuttelemiaan henkilöitä yhteiskuntarauhan järkyttämiseksi.

Arvoisa puhemies! Valiokunnan kuulemisissa nousi esiin ilmeinen turvallisuusriski, joka esityksen hyväksymisestä seuraisi. Tilanteessa, jossa Eurooppaa kohtaa merkittävin kriisi sitten toisen maailmansodan, antaisimme naapurimaallemme käteen terveydenhuoltojärjestelmäämme osoittavan asean. Esitys mahdollistaisi sen, että Venäjältä lähetettäisiin tuhansia ihmisiä Suomeen osana hybridioperaatiota, joka pyrkisi ylikuormittamaan yhteiskuntamme kantokyvyn. Turvallisuusriskeistä varoitti HUS, niistä varoitti sisäministeriö ja niistä varoitti suojelupoliisi. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh! — Sanna Antikainen: Mutta hallitus ei välitä!]

Hyvä hallitus, miksi te ette kuunnelleet näitä asiantuntijoita? Haluatteko te tehdä Suomesta turvasataman oikeutta pakoileville tahoille, jopa sotarikollisille, ja mahdollistaa heille mahdollisimman helpon ja mukavan elämän sekä tarjota kaikki yhteiskunnan palvelut suomalaisen veronmaksajan kustannuksella?

Esitän, että tämä lakiesitys hylätään.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Juuso, olkaa hyvä.

18.47 **Kaisa Juuso ps:** Arvoisa puhemies! Kun tätä valiokunnassa käsiteltiin, pyysimme tietysti myöskin tietoa siitä, miten muissa EU-maissa kiireetöntä terveydenhuoltoa laittomasti maassa oleville myönnettiin. Saimme siitä liitteen mukaisesti tiedon, että esimerkiksi Tanskassa täysi-ikäisillä paperittomilla on oikeus kiireelliseen hoitoon — ei kiireettömään hoitoon, vain kiireelliseen hoitoon — sekä lisäksi mahdollisuus hiv-testaukseen, mutta ei kuitenkaan hoitoa siihen hi-virukseen, eli tämä on erittäin, erittäin suppea. Ja samaten Saksassa laittomasti maassa oleskelevilla ei ole oikeutta ensiapua laajempaan julkiseen terveysvakuutukseen. Se, että täällä on esitetty väitteitä siitä, että meillä olisi kansainvälisiä velvollisuuksia tarjota kiireetöntä hoitoa paperittomille, ei pidä paikkaansa, kuten edustaja Juvonen tuossa totesi. Kannatan siis edustaja Juvosen hylkäysehdotusta. [Puhemies: Kiitoksia!] — Ja, arvoisa puhemies, en lopettanut vielä.

Toinen asia: Tämä esitys on kokonaisuudessaan erittäin merkittävä. Siinä ei turvallisuushkia mielestäni ole huomioitu tarpeeksi. Suomen talous ei ole siinä kunnossa, että voisimme tällaisia myöntää. Myöskin hallituksen toimintakyky on, kuten tänään on käynyt ilmi, hieman kyseenalainen. Esitänkin, että otamme tässä asiassa tuumaustauon ja miehitimme tätä vielä joulunpyhien ylitse ja pannaan asia pöydälle 10. tammikuuta 23 asti.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt sitten keskustellaan vain pöytäyksestä. — Edustaja Rantanen, Mari.

18.49 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Kannatan pöytäystä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt keskeytetään täysistunto 15 minuutiksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2022 vp

Täysistunto keskeytettiin kello 18.50.

Täysistuntoa jatkettiin kello 19.06.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Eduskunnan täysistunto jatkuu.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Asian käsittelyä jatketaan huomenna pidettävässä täysistunnossa, jolloin äänestetään pöytäsesityksestä.